

Ügyiratszám: ÖNK/8-7/2011

B E S Z Á M O L Ó

Nagyatád Város Önkormányzata Képviselő – testületének 2011. április 28-i ülésére

Nagyatád Város Önkormányzatának 2010. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, többször módosított 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban Gyvt.) 96. § (6) bekezdésében foglaltak értelmében a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról minden év május 31-ig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít, amelyet a képviselő-testület megtárgyal. Az értékelést meg kell küldeni a gyámhivatalnak. A beszámoló tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló, többször módosított 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Vhr.) 10. számú melléklete határozza meg. Tájékoztatjuk a képviselő-testületet, hogy a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény, és végrehajtási rendelete a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény működésének értékelését a fenntartó feladatkörébe utalja. Mivel ezen intézmény fenntartója a Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulása, ezért az előterjesztés ezt a beszámolót nem tartalmazza. Mindezekre tekintettel az alábbi beszámolót terjesztjük elő:

I.

A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztályra

Nagyatád Város lakónépessége 2010. december 31-én: **11 281 fő**

Korunkénti megoszlás 2010. december 31-i állapot szerint:

0 - 3 évig	312 fő,	2009. évihez viszonyítva	3 fővel	csökkent,
4 - 6 évig	308 fő,		21 fővel	nőtt,
7 - 14 évig	847 fő,		36 fővel	nőtt,
15 - 18 évig	382 fő,		153 fővel	csökkent,
19 - 24 évig	759 fő,		94 fővel	csökkent,
25 - 60 évig	6099 fő,		206 fővel	csökkent,
61 évtől	2574 fő,		107 fővel	nőtt.

A 2009. december 31-i létszámhoz viszonyítva a lakónépesség összlétszáma 292 fővel csökkent.

II.

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása

A pénzbeli és természetbeni ellátások megállapításának szabályait a Gyvt. tartalmazza.

1) A pénzbeli és természetbeni ellátások formái:

A Gyvt. értelmében a települési önkormányzat jegyzője a törvényben meghatározott jövedelmi és vagyoni feltételek esetén rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg a gyermek részére. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt. 148. § (5) bekezdésében meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, a 20/A. §-ban meghatározott pénzbeli támogatásnak és külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

2010. december 31. napján 430 gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága állt fenn. A kedvezményre jogosult gyermekek száma kor szerinti megosztásban:

6 éves kor alatti gyermek:	109 fő,
7-14 éves korú gyermek:	182 fő,
15-18 éves korú gyermek:	89 fő
18 éve feletti fiatal felnőtt:	50 fő

Az elmúlt évben 24 rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem került elutasításra, mivel a kérelmezők vagyoni és jövedelmi viszonyai nem feleltek meg a jogszabályban előírtaknak.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsághoz kapcsolódó ellátásként annak a gyermeknek, illetőleg fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév július 1. és november 1. napján fennállt, a tárgyév július és november hónapjában egyszeri támogatást kellett folyósítani. A támogatás mértéke 2010. évben gyermekekenként 5.800-5.800 Ft .

2010. július hónapban 365 gyermek részére 2.117.000 Ft., november hónapban 417 gyermek részére 2.418.600 Ft. került kifizetésre, amely a központi költségvetésből 100 %-ban visszaigényelhető.

A gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó – egyéb feltételek teljesülése mellett - kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra jogosult. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás megállapítására 2010. évben nem került sor. Kérelmet ezen ellátási forma iránt nem nyújtottak be.

Azon fiatal felnőttek részére, akik minimum 3 évig tartó átmeneti vagy tartós nevelése nagykorúvá válásával szűnt meg, a városi gyámhivatal egyszeri összegű kifizetéssel otthonteremtési támogatást állapít meg. Otthonteremtési támogatás megállapítása iránt 5 fiatal felnőtt nyújtott be kérelmet, ebből 4 esetben az ellátás megállapítására került sor. A folyósított támogatás teljes összege, azaz 3.590.000,- Ft a központi költségvetésből visszaigényelhető volt.

Azon szülők részére, akik 6 hónap időtartamig nem részesülnek tartásdíjban és a jogszabályban előírt feltételeknek megfelelnek, a gyámhivatal maximum 3 évre megelőlegezi a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegét. 2010. év folyamán a jogosultak 53 gyermek után részesültek gyermektartásdíj megelőlegezésében, az erre felhasznált összeg 5.800.000,-Ft, mely 100%-ban központi forrásból került kifizetésre.

Óvodáztatási támogatásban azoknak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeknek szülője részesül, akik három, illetve négyéves gyermeküket beírták az óvodába és gondoskodnak rendszeres óvodába járatásukról, továbbá önkéntesen nyilatkoztak arról, hogy gyermekük hároméves koráig legfeljebb az általános iskola nyolcadik évfolyamán fejezték be sikeresen tanulmányaikat. Óvodáztatási támogatásban az elmúlt év során 2 gyermek részesült. A támogatásra folyósított összeg összesen 40.000,- Ft volt, mely összeg visszaigényelhető volt. 2 gyermek esetében – a jogosultsági feltételek hiányában – megszüntetésre került a folyósítás.

A települési önkormányzat képviselő-testülete a törvényben és az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint rendkívüli gyermekvédelmi támogatást állapít meg a jogosult gyermek számára, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban az év folyamán 170 gyermek – közülük 120 gyermek két vagy több alkalommal is - részesült. A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás teljes egészében önkormányzati forrásból került felhasználásra, a felhasznált összeg 2010. évben 707.000 Ft volt.

2.) Gyermekétkeztetés:

A gyermekétkeztetés valamennyi önkormányzati intézményben megoldott. Összességében megállapítható, hogy városunkban a gyermekétkeztetésben résztvevő gyermekek 41 %-a ingyenes, vagy kedvezményes ellátásban részesült.

A bölcsődei ellátást igénybe vevők átlagos létszáma 63 fő volt, a gondozottak számához viszonyítva a kihasználtság 91. 5 %-os arányt mutatott. Az ellátást igénybe vevő gyermekek közül 11 gyermek ingyenes ellátásra volt jogosult, további 10 gyermek után pedig 50%-os térítési díj került megállapításra.

Az elmúlt évben - átlagos adatokat tekintve - az óvodai ellátásban résztvevő 328 gyermek közül 62 fő étkeztetése ingyenes volt, 54 gyermek pedig 50%-os térítési díj kedvezményben részesült.

Az NKI általános iskoláiban tanuló 980 gyermek közül - átlagosan - 826 gyermek étkezett, közülük 150 gyermek 50%-os térítési díjkedvezményben részesült, további 250 gyermek pedig ingyenes étkezésre volt jogosult.

A gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díjak tekintetében vannak elmaradások, melyek egy része a rendszeres gyermekvédelmi támogatás, mint pénzbeli ellátási forma megszűnését követően jelentkezett. A jogszabályváltozás ugyan lehetővé tette, hogy az aktív korúak rendszeres szociális segélyére jogosult szülő ellátásának egy részét védelembe vett gyermeke intézményi térítési díjának kifizetésére utaljuk, de ez elenyésző számú család esetében jelent csak megoldást a felhalmozott hátralékok rendezésében. Az intézmények negyed évente felszólítják a szülőket az elmaradt térítési díjak befizetésére. Az intézmények a jegyző részére április hónapban megküldték a személyi térítési díj hátralékkal rendelkezőkről szóló kimutatást, mely alapján a jegyző is felszólítja a szülőt a befizetésre. Amennyiben a kötelezett ezt követően sem fizeti meg a hátralékát, az polgári peres úton kerül végrehajtásra.

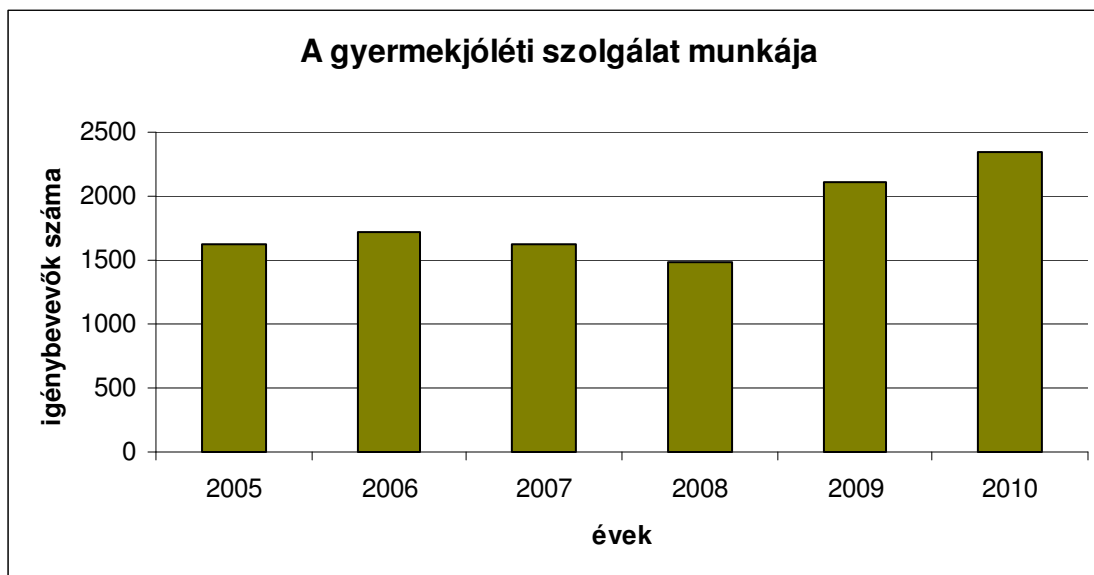
III.

Személyes gondoskodást nyújtó alapellátások

1.) Gyermekjóléti szolgáltatás

A Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ integrált szociális intézményként biztosít szociális és gyermekjóléti alap ill. személyes gondoskodást nyújtó szakosított ellátást a Rinyamenti kistérség közigazgatási területén. A Nagyatádi Gyermekjóléti Szolgálat szervezési, szolgáltatási, gondozási és prevenciósi feladatokat lát el Nagyatád Város közigazgatási területén, és szakmailag koordinálja Bakháza, Háromfa és Tarany településeken a gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését és a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

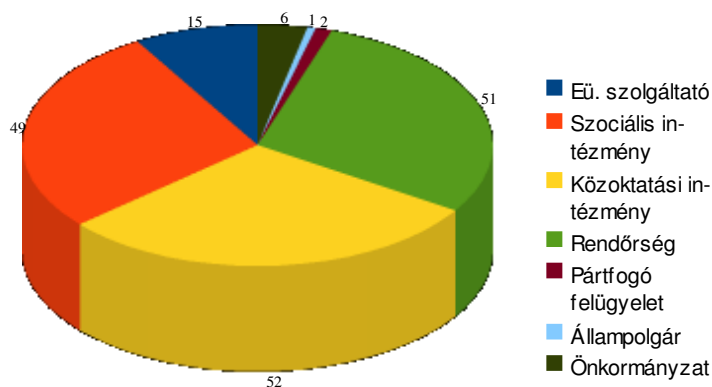
A forgalmi napló szerint a szolgáltatást 2010-ben 2349 fő vette igénybe. Az elmúlt évekhez képest ez kiemelkedően magas forgalmat jelent.

Jelzőrendszer működtetése

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a törvényben előírtak szerint a szolgálatnál észlelő-, jelzőrendszer működik. Két havonta jelzőrendszeri esetszbeszélést tartanak az érintett szakemberek bevonásával, ahol az aktuális problémák megbeszélésére kerül sor. Egy-egy témakör feldolgozása külső előadó bevonásával történik, ez a gyakorlat a jelzőrendszeri tagok speciális információhoz jutását segíti elő.

A jelzőrendszer működtetése érdekében az egészségügyi szolgáltatásban résztvevőkkel, a személyes gondoskodást nyújtókkal, a nevelési-oktatási intézményekkel, a rendőrséggel, a nevelési tanácsadóval, a gyámhivatallal, a jegyzővel és a bírósággal rendszeresen együttműködik a szolgálat.

Leggyakrabban a jelzőrendszeri tagok által jelzett esetekkel kerülnek kapcsolatba a szolgálat munkatársai. Előfordul azonban, hogy maga a kliens – a gyermek – vagy annak hozzátartozója jelzi az általa érzékelt problémát. Nem egyszer névtelen telefonáló hívta fel a figyelmet a környezetében előforduló problémára. 2010. évben a jelzések száma 84, amelynek megoszlása az alábbiak szerint alakult:

Az ábrán látható, hogy a közoktatási intézményektől és a rendőrségtől érkeznek a legnagyobb számban jelzések, melyek egyben a hatékony együttműködést is előre vetítik. A jelzést követően a családgyozozó felveszi a kapcsolatot a gyermekkel és minden olyan személlyel és intézménnyel, aki információt tud adni a felmerült probléma megoldásához.

A gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége

A gyermekjóléti szolgálat igénybevétele kétféle módon történhet: önkéntesen vagy kötelező jelleggel. Önkéntesen bárki igénybe veheti a szolgáltatást, ez vonatkozik az eseti ellátásra és az alapellátás keretében gondozott gyermekekre és hozzátartozóikra is. A kötelező együttműködés azokra a gyermekekre és családjaikra vonatkozik, akiket a jegyző védelembe vett. A szakmai munka során a családgyozozók a kliensek igényeihez igazodó időpontban meghosszabbított munkarendben dolgoznak. Ez alatt folyamatos a kliensek fogadása.

Ellátási módok:

Eseti ellátásról akkor beszélünk, ha a kliens időközönként, nem kötelező jelleggel veszi igénybe a szolgáltatást. 2010-ben 23 fő eseti gondozását látta el a szolgálat.

Alapellátás keretében látják el azokat a klienseket, akiknél olyan mértékű a probléma, hogy eseti találkozással nem oldható meg, de mind a gyermek mind a szülő önkéntes együttműködésével esély van a felborult egyensúly helyreállítására. Az elmúlt évben 66 fő ellátására került sor alapellátás keretében.

A szakellátásban lévő gyermekek száma 14 fő, akiknél vér szerinti családgyozozás történik.

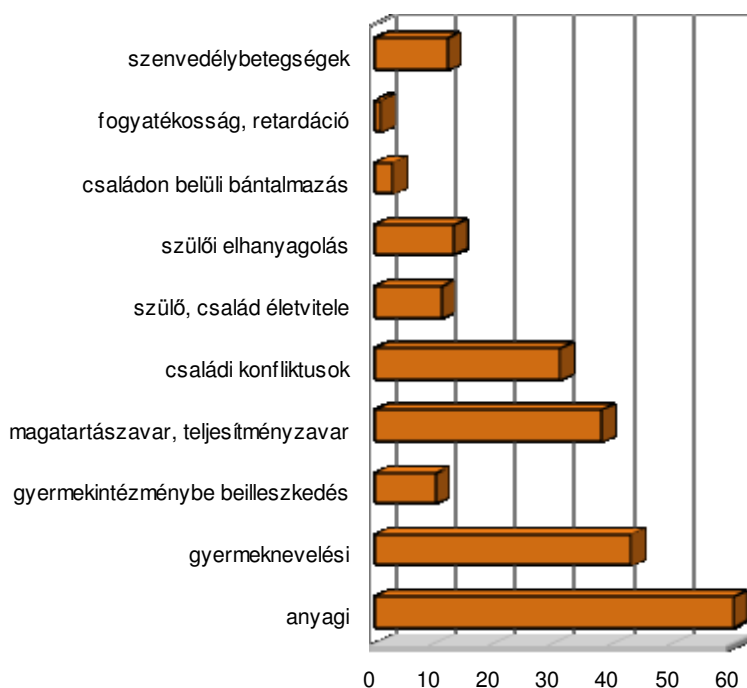
2010. évben 42 védelembevett gyermek gondozását végezte a szolgálat.

Az alapellátás és a védelembe vétel esetén is egyéni gondozási-nevelési tervben közösen meghatározott feladatok figyelembe vételével gondozzák a szakemberek a családokat. A cél a veszélyeztetettség megszüntetése, a védelembe vétel okainak felszámolása, kiküszöbölése. A munkatársak rendszeres családlátogatások, segítő beszélgetések, a gyermekkel való rendszeres foglalkozás keretében segítenek orvosolni, illetve megoldani a felmerült problémákat. A családgyozozói feladatok ellátása professzionális tudást feltételez, ennek érdekében továbbképzéseken, szakmai műhelymunkákban vesznek részt a dolgozók.

A szakmai tevékenység adatai:

Segítő beszélgetés	257
Családlátogatás	201
Hivatalos ügyekben való segítség	139
Információnyújtás	197
Tanácsadás	84
Védelembe vételi tárgyaláson részvétel	6
Felülvizsgálaton való részvétel	11
Közvetítés más szolgáltatásba	15
Konfliktuskezelés	32
Örökbefogadással kapcsolatos intézkedés	0
Várandós anya gondozása	2
Adományozás (étkeztetés)	97 gyermek 54nap

A leggyakrabban előforduló problémák:

Iskoláztatási támogatás felfüggesztésével kapcsolatos feladatok

A szolgálat munkájában új elemként jelent meg az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével kapcsolatos feladatok ellátása. Az iskoláztatási támogatás felfüggesztésére vonatkozó új szabályozás értelmében – a fokozatosság elvének figyelembevételével – a gyermekjóléti szolgálat a családdal való együttműködés keretében, az 50 órát nem meghaladó iskolai mulasztás esetén az alapellátás eszközeivel nyújthat segítséget a család számára a mulasztás okainak feltérképezésében és a problémák megoldásában. A 10 órát el nem érő igazolatlan mulasztás esetén a gyermekjóléti szolgálat az iskola igazolatlan hiányzásról szóló jelzésének fogadását követően felveszi a kapcsolatot a gyerekekkel és családjával, melynek során segítő

beszélgetés keretében tájékozik a gyermek iskolai mulasztásának okáról, a gyermek illetve családja egyéb problémáiról, amelyek gátolják vagy nehezítik a gyermek tankötelezettségének teljesítését. Amennyiben a tanköteles tanuló igazolatlan óráinak száma egy tanítási évben eléri a tízet az iskola igazgatója értesíti a jegyző mellett a gyermekjóléti szolgálatot is. Az értesítést követően a gyermekjóléti szolgálat az iskola bevonásával haladéktalanul intézkedési tervet készít, melyben a mulasztás okának feltárására figyelemmel meghatározza a tanulót veszélyeztető és az igazolatlan hiányzást kiváltó helyzet megszüntetésével, a tanulói tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos, továbbá a gyermek, tanuló érdekeit szolgáló feladatokat. Ha a tanköteles tanuló igazolatlan hiányzása egy tanítási évben eléri a 30 órát az iskola ismételten tájékoztatja a gyermekjóléti szolgálatot. Amennyiben a gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége során arra a következtetésre jut, hogy a mulasztást kiváltó probléma az alapellátás keretében nem szüntethető meg kezdeményezheti a gyermek védelembe vételét és egyidejűleg javaslatot tehet a családi pótlék természetbeni formában történő folyósítására. Amennyiben a tanuló igazolatlan mulasztásainak a száma egy tanítási évben 50 tanórát eléri a gyermekjóléti szolgálat a jegyzői gyámhatóság megkeresésétől számított 10 munkanapon belül tájékoztatást küld a család körülményeiről, vizsgálatának eredményéről. A gyermekjóléti szolgálat ezen eljárás során fel kell, hogy tárja a gyermeket veszélyeztető tényezőket és javasolnia kell ezek megszüntetéséhez szükséges intézkedéseket, valamint mindezek részletes indoklását. A szolgálat a védelembe vétel kapcsán egyéni gondozási-nevelési tervet készít. 2010. évben a 10 órát meghaladó hiányzásról 4 tanuló esetében érkezett jelzés, 50 órát meghaladó hiányzásról pedig 3 tanuló esetében.

Egyéb szolgáltatások

Kapcsolatügyelet:

Az intézmény kapcsolatügyeletet működtet, melynek célja, hogy a gyermekek válás és egyéb problémák után is kapcsolatban maradjanak családtagjaikkal. Ha a gyermek ezen alapvető joga valamilyen ok miatt nem biztosított, mediátori segítséget, semleges helyszínt, a gyermek számára természetes környezetet és szakemberek segítségét biztosítja a szolgálat.

A külön élő szülők, nagyszülők, testvérek vehetik igénybe a kapcsolatügyelet szolgáltatásait, akik a mediátor közreműködésével megállapodást kötnek egymással. A szülők közvetlenül vagy a gyámhivatalon, bíróságon keresztül kerülhetnek kapcsolatba az intézménnyel.

A szakemberek mindvégig jelen vannak, majd fokozatosan háttérbe vonulnak és figyelik a kapcsolattartást. Cél a sikeres találkozás megvalósítása, és az intézményen kívüli találkozás megalapozása, előkészítése. A kapcsolattartás megvalósulását vagy megszűnését a szolgálat a kliens dokumentációjában rögzíti.

2010-ben elsősorban a nevelőszülőnél tartózkodó gyermekek találkozhattak szüleikkel a szolgálatnál, összesen 22 gyermek vette igénybe a szolgáltatást, amely 12 családot érintett.

Ingyenes jogi tanácsadás:

Az ingyenes jogi segítségnyújtásra több lehetőség is áll a kliensek rendelkezésére. Az intézmény jogásza előre egyeztetett időpontban, a családgondozóval együtt fogadja a klienseket. A Dél-Dunántúli Jogpont Hálózat ingyenes jogi tanácsadást biztosít munkajoggal és társadalombiztosítással kapcsolatos témakörben. A gyermekjogi képviselő igény szerint, valamint fogadónapokon is a kliensek rendelkezésére áll.

Ingyenes nyári gyermekérkeztetés szervezése:

A szolgálat 2010-ben is részt vett az ingyenes nyári étkeztetés szervezésében, lebonyolításában, koordinálásában. A rászorulókat összeírását, értesítését, a heti étkeztetésben részesülők létszámának jelentését, nyilvántartását, ellenőrzését a gyermekjóléti szolgálat végezte. A múlt évben 54 munkanapon keresztül 97 rászoruló gyermek napi egyszeri, meleg ételt kapott térítésmentesen.

Szabadidős programok

A szabadidő hasznos eltöltése érdekében több programot is szervezett a szolgálat. Tavasszal drog prevenciós délután keretében játékos formában ismerték meg a gyermekek a drog típusait, a drogfogyasztás veszélyeit, megelőzését és kezelését. Ez a program a 2008. évben megkezdett felvilágosító előadások folytatása volt, melyet szabadidős programokkal (labdajátékok, vetélkedők, szalonnasütés) színesített a szolgálat. A szolgálat a rászoruló gyermekek részére húsvéti játszóházat és karácsonyi ünnepséget szervezett.

Nyáron négy napos program (tábor) keretében kikapcsolódást, szórakozást és csoportépítést biztosítottak a meghívott gyermekeknek. A rendezvényen a Nagyatádi Rendőrkapitányság munkatársai közlekedésbiztonsággal kapcsolatos ismereteket adtak át a kis klienseknek, a városi tűzoltóság munkatársai pedig tűzvédelemmel kapcsolatos bemutatót tartottak. A szolgálat által szervezett gyermek programokhoz anyagi támogatást nyújtottak Nagyatád Város civil szervezetei, a Pro Família Alapítvány és magánszemélyek is.

Adományok juttatása

A elmúlt évben szerencsés helyzetben volt az intézmény, mert a rászoruló ügyfelek számára jelentős mennyiségű adományt tudott juttatni. Élelmiszerek, ruhák és cipők mellett bútorokat, háztartási gépeket, konyhai eszközöket és felszereléseket adományoztak a rászorulóknak. A Magyar Élelmiszerbank jelentős mennyiségű élelmiszert juttatott a gyermekjóléti szolgálatnak, melyet a kistérség településein élő, hátrányos helyzetű gyermekek és családok között osztottak szét. A téli időszakban a fával fűtő, nehéz helyzetbe került családok számára az intézmény tűzifát biztosított.

Szakmaközi kapcsolatok

A Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ megalakulása óta működik a Családsegítő és Gyermekjóléti Műhely mindhárom intézményegység családgondozóinak részvételével. Havi rendszerességgel folyik a műhelymunka, külső előadók is segítik a munkát, információval, új ismeretek nyújtásával. Az intézmény évente egy alkalommal gyermekvédelmi tanácskozást szervez az érintett szakemberek és intézmények bevonásával, ahol a szolgálat beszámol az előző évben végzett munkáról. A szakemberek találkozásai alkalmával a problémákra megoldási alternatívákat keresnek, illetve feltárják azokat a társadalmi problémákat, amelyek megoldást igényelnek.

Klienseink érdekében több esetben vált szükségessé más települések gyermekjóléti szolgálataival és az önkormányzattal való együttműködés.

Személyi feltételek

A gyermekjóléti szolgálat 2010. évben három fő családgondozó alkalmazásával látta el családgondozói feladatokat. Mindhárom családgondozó a jogszabályi előírásoknak megfelelő szakmai végzettséggel rendelkezik.

Tárgyi feltételek

A szakmai munkát egy számítógép, egy multifunkciós nyomtató, telefon, munkaszoba és interjúszoba segíti.

2.) Gyermekek napközbeni ellátása

A Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ intézményegységeként működő bölcsőde a Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás közigazgatási területén, a társulás települései vonatkozásában látja el feladatát.

Bölcsődei ellátás

A bölcsőde 50 férőhelyen működik, határozatlan időre szóló működési engedéllyel rendelkezik. A bölcsődébe beírt gyermeklétszám átlag 52 fő volt, mely a bölcsőde működési engedélyében meghatározott férőhelyszám 103 %-a. A napi gondozott gyermeklétszámhoz viszonyítva az intézmény kihasználtsága 78 %-os. A kistérség 18 településéről 5 kisgyermek vette igénybe a bölcsőde szolgáltatásait. A gondozási, nevelési munka 3 gyermekcsoportban történik. A csoportok gyermeklétszáma 12, 20 és 20 fő.

Személyi feltételek:

A bölcsődében az engedélyezett férőhelyhez viszonyítva történik a szakdolgozók és a technikai személyzet foglalkoztatása, a beírt gyermekek magas száma miatt nagyfokú a gondozónők leterheltsége. A zavartalan feladatellátás érdekében a 10 szakképzett gondozónő mellett az intézményben 2010-ben 2 fő közcélú foglalkoztatott is dolgozott.

Tárgyi feltételek:

A nagyfokú amortizáció miatt szükséges a bölcsőde külső és belső felújítása, valamint a férőhelyek számának növelése, ennek érdekében a fenntartó által benyújtott pályázat kedvező elbírálásának eredményeként az intézmény felújítása 2011. évben megvalósul.

A városban a Nagyatádi Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Egységes Pedagógiai Szakszolgálat intézménye biztosítja az óvodai nevelést és általános iskolai oktatást.

Óvodai ellátás

A Nagyatádi Köznevelési Intézmény Egyesített Óvoda intézményegysége összesen 14 csoporttal működik 6 telephelyen. Két 1 csoportos, két 2 csoportos és két 4 csoportos intézményegység-rész működtetésével, 30 óvodapedagógus nevelő munkájával biztosítják az óvodai nevelés ellátását.

Az elmúlt év folyamán beíratott 328 óvodás közül 62 hátrányos helyzetű gyermek volt, ezen belül 18 gyermek halmozottan hátrányos helyzetű. A hátrányos helyzetű kiskorúak nevelése együtt történik az óvodai vegyes, illetve tiszta csoportokban. Az óvodafejlesztő pedagógust és gyermekvédelmi felelőst is alkalmaz. A logopédiai ellátást is az intézmény szakembere biztosítja.

A városban élő minden 3. életévét betöltött gyermek számára biztosított az óvodai nevelés, kiemelten kezelik a hátrányos helyzetű gyermekek elhelyezését. A hátrányok kiküszöbölése céljából integrált nevelés folyik az intézményben.

A Nagyatádi Köznevelési Intézmény szervezeti keretei között működő Ötvöskónyi Szivárvány Óvoda tagintézménye két csoporttal, 4 óvodapedagógussal, helyben biztosítja 45 gyermek óvodai ellátását.

A háromfai Tarkarét Óvoda tagintézménybe járó 36 gyermek nevelését 2 csoportban 3 óvodapedagógus végzi.

Iskolai napközi

A Nagyatádi Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Egységes Pedagógiai Szakszolgálat három nagyatádi általános iskolai intézményegységében 980 gyermek tanul. Az alsó tagozaton tanulók száma 476 fő, felső tagozatos gyermekek száma 504. Az intézményben 74 sajátos nevelési igényű gyermeket tartanak nyilván. Hátrányos helyzetű tanulók száma 302 fő, ebből halmozottan hátrányos helyzetű 106 fő.

Az intézményben foglalkoztatott fejlesztő pedagógusok egyéni fejlesztési terv alapján végzik a hátrányos helyzetű és a speciális nevelési igényű gyermekek oktatását. A logopédiai oktatást az intézmény Egységes Pedagógiai Szakszolgálatának szakemberei látják el, a rászoruló tanulókat gyermekvédelmi felelős segíti.

A délutáni napközis ellátást 654 tanuló veszi igénybe. A tanórán kívüli foglalkozások közül ki kell emelni a napközi szerepét, amely jó lehetőséget biztosít a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos és sajátos nevelési igényű tanulókkal való foglalkozásra.

A tanórán kívüli foglalkozások (szakkörök, tehetséggondozás, házi bajnokság, tanulmányi kirándulás, énekkar, művészeti csoport) rendezvények célja a tanulók aktivizálása, valamint az, hogy tanuljanak meg együtt, egymás mellett szerepelni a kiemelkedő képességű és a hátrányos helyzetű gyermekek.

A Nagyatádi Közoktatási Intézmény tagiskolája, a háromfai Móricz Zsigmond Általános Iskola 1-6 osztállyal helyben 69 tanuló oktatását látja el. A 7-8. osztályosok iskolabuszsal járnak be a Nagyatádi Közoktatási Intézmény Babay József Általános Iskola és Sportiskola és a Bárdos Lajos Általános Iskola és Zeneiskola- Alapfokú Művészetoktatási Intézmény intézményegységeibe.

IV.

Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések

A Gyvt. és a Vhr. alapján került sor a szükséges hatósági intézkedés megtételére - védelembé vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés - a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében.

A jogszabály értelmében a „veszélyeztetettség olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.” A veszélyeztetettségi okok között az elmúlt évben is leggyakrabban a szülőnek felróható magatartási probléma (helytelen nevelési módszerek és életvezetés) szerepelt, néhány esetben a gyermek helytelen magatartása tette szükségessé az intézkedést.

A gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó intézkedések kiválasztásánál továbbra is figyelembe lett véve a veszélyeztetettség jellege, a gyermek személyisége, a család körülményei, az intézkedés várható hatásai és a gyermeknek saját családi környezetében történő nevelkedéséhez fűződő joga.

Az eljárások során a védelembé vétel iránti kérelem elutasítására, illetve a hivatalból indított eljárást megszüntetésére került sor, ha a gyermek veszélyeztetettsége nem állt fenn.

Ha a gyermek veszélyeztetettsége fennállt, de a gyermek és szülője nyilatkozatban vállalták a gyermekjóléti szolgálattal való együttműködést és ennek alapján valószínűsíthető volt a gondozás eredményessége, az eljárás megszüntetésével egyidejűleg megtörtént a gyermekjóléti szolgálat felhívása a gyermek alapellátás keretében történő segítségnyújtása iránt.

Ha a gyermek veszélyeztetettsége fennállt, és az alapellátás önkéntes igénybevétele mellett sem volt megszüntethető - de a gyermeket nem kellett a családból kiemelni -, a gyermek védelembé vételének elrendelésére, egyidejűleg - a gondozás folyamatos segítése és ellátása megszervezése céljából - a gyermekjóléti szolgálat családgyámjává családgyámjává történő kirendelése iránt született döntés.

A jogszabály módosítását követően haladéktalanul értesíteni kell a gyámhivatalt a szükséges intézkedések megtétele céljából, ha védelembé vétellel a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem lehet, és alaposan feltételezhető, hogy segítséggel sem biztosítható a gyermek családi környezetben történő megfelelő gondozása, nevelése vagy a védelembé vétel

már két éve fennáll és a védelembe vétellel a gyermek veszélyeztetettségét nem sikerült megszüntetni.

Az elmúlt év során 9 gyermek védelembe vétele lett elrendelve, 9 kiskorú esetében pedig a védelembe vétel megszüntetésére került sor. A hatósági intézkedés megszüntetésére a védelembe vétel felülvizsgálata során folytatott eljárásban, az eredményes családgondozás, vagy a gyermek nagykorúvá válása okán került sor. 2010. december 31-én 23 gyermek gondozása folyt védelembe vétel mellett.

Az elmúlt évben 7 kiskorú gyermeket kellett ideiglenes hatályú elhelyezéssel kiemelni családjából. Ezen esetekben megállapítható volt a gyermekek súlyos veszélyeztetettsége, a gyermek felügyelet nélkül maradt, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyeztette. Az azonnali, ideiglenes intézkedések a jogszabályban előírt sorrendben, a gyermek érdekeit figyelembe véve történtek. Ennek megfelelően 1 gyermek harmadik személynél, 2 gyermek nevelőszülőnél, 4 gyermek gyermekotthonban történő elhelyezésére került sor.

A védelembe vétel és ideiglenes hatályú elhelyezések számának alakulása az elmúlt négy évben:

	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év
- tárgyév folyamán védelembe vett gyermekek száma:	13	15	22	9
- védelembe vétel megszüntetése/ fő:	14	22	9	9
- tárgyév december 31-én védelemben lévő gyermekek száma:	26	19	32	23
- ideiglenes hatállyal elhelyezettek száma:	9	4	4	7

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvényt, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt a tankötelezettség teljesítésével összefüggésben módosító 2010. évi LXVI. törvény 2010. augusztus 30-ai hatállyal bevezette az iskoláztatási támogatás jogintézményét. Az új jogintézmény célja a tankötelezettség teljesítésének, ezáltal a gyermek helyes irányú fejlődésének elősegítése. Ennek értelmében „a gyermek nevelésével, iskoláztatásával járó költségekhez az állam havi rendszerességgel járó nevelési ellátást vagy iskoláztatási támogatást (családi pótlékot) nyújt.” Ha a gyermek nem teljesíti tankötelezettségét és összegyűlik 10 igazolatlan órája, az iskola ezt jelzi a jegyzői gyámhatóságnak. A jegyzői gyámhatóság végzésben figyelmezteti a szülőt arra, hogy az adott tanévben mulasztott ötvenedik igazolatlan óra után el fogja rendelni az iskoláztatási támogatás felfüggesztését és ezzel egyidejűleg a gyermeke védelembe vételét. Amennyiben a gyermek továbbra sem teljesíti tankötelezettségét, és 50 igazolatlan órája összegyűlik a jegyzői gyámhatóságnak – az iskola jelzése alapján – felfüggeszti az iskoláztatási támogatást, és védelembe veszi a gyermeket. A jegyzőnek e körben mérlegelési lehetősége nincs, az 50 igazolatlan óra automatikusan az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével és a gyermek védelembe vételével jár. A gyámhatósághoz 2010. évben összesen 7 jelzés érkezett.

V.

A városi gyámhivatal tevékenysége

A Városi Gyámhivatal a Gyvt. és a Vhr. alapján látja el a gyermekvédelmi és gyámügyi hatósági feladatokat a város és a városkörnyékhez tartozó 17 településen. A gyámhivatal létszáma változatlanul 3 fő. A gyámhivatalhoz 2010. évben összesen 9007 alap- és alszámon iktatott ügyet intézett, a hozott döntések száma 3131 volt (határozat 1037, végzés 2094).

Ideiglenes hatályú elhelyezést követő gyámhivatali döntések száma 18 kiskorút érintett, ebből 9 esetben a kiskorú átmeneti nevelésbe vételére, 3 esetben az eljárás megszüntetésére és védelembe vételi javaslatra, 4 esetben családba fogadásra vagy örökbefogadás kezdeményezésére, 2 esetben pedig a gyermekelhelyezés iránti per megindítására került sor. 2010. december 31-én a gyámhivatal 81 átmeneti nevelt, és 13 tartósan nevelt kiskorút tartott nyilván.

27 kiskorú esetében rendeződött a családi jogállás (21 apai elismeréssel, 3 esetben pedig képzelt apa megállapításával). Apaság vélelmének megdöntése iránti perindításhoz való hozzájárulások száma 4 volt.

2010 évben 15 kiskorút fogadtak családba, és a gyámhivatalnál 24 esetben kezdeményezték a kapcsolattartás szabályozását. Ebből a gyámhivatal a kapcsolattartást 11 esetben jogerősen szabályozta, 8 esetben határozattal zárult az ügy, 3 esetben egyezségkötésre került sor.

Szülői felügyelet megszüntetése iránt 2010-ben nem indított pert a gyámhivatal.

A gyámság alatt állók száma 2010-ben 150 fő, és 90 a számadásra kötelezett gyámok száma. December 31-én nyilvántartott gondnokság alatt állók száma 254 fő, melyből 210 fő gondnoka kötelezett számadásra.

A gyámhivatal hatáskörébe tartozik a kiskorúak és a gondnokság alatt állók vagyoni ügyeivel kapcsolatos feladatok ellátása is. 359 kiskorú és 136 gondnokolt esetében van nyilvántartva ingó-és ingatlantulajdon. A kiskorúak és a gondnokoltak gyámhivatal által kezelt értékpapír-és betétállománya 155 (154.823 ezer) millió Ft (kiskorúak: 75 millió (74.501 ezer), gondnokoltak: 80 millió (80.322 ezer) Ft).

A gyámhivatal 2010. évben 4 esetben engedélyezett örökbefogadást.

VI.

Szakmai ellenőrzések

A Dél-Dunántúli Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala 2010-ben Nagyatád Város Önkormányzatánál általános felügyeleti ellenőrzést tartott gyámügyi igazgatás, valamint gyermekvédelmi tárgykörben. Az ellenőrző szerv a gyámhivatali hatáskörben végzett gyámhatósági tevékenység törvényességi ellenőrzése során megállapította, hogy a gyámhivatal ügyintézői jó színvonalon látják el munkájukat. A megyei gyámhivatal a jegyzői hatáskörben végzett gyámhatósági munkát is jó színvonalúnak értékelte. A Szociális és Gyámhivatal szakmai ellenőrzést tartott a Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ által Nagyatád Városban ellátott gyermekjóléti szolgáltatások területén is. Az ellenőrző szerv megállapította, hogy az intézmény szakmai munkáját a jogszabályi előírásoknak megfelelően látja el.

VII.

A gyermekjóléti alapellátások körében ellátandó feladatok közül a helyettes szülői hálózatot többszöri próbálkozás ellenére sem sikerült megszervezni, ezért ezen alapfeladat ellátása a Magyar Vöröskereszt Somogy Megyei Szervezete fenntartásában lévő Családok Átmeneti Otthonával kötött együttműködési megállapodás, valamint az önkormányzat intézményében, a József Attila Kollégium által megoldott. Ugyan megoldott a gyermekek átmeneti elhelyezése, de a helyettes szülői hálózat kialakítására folyamatosan figyelemmel kell lenni.

VIII-IX.

Bűnmegelőzés és együttműködés a civil szervezetek

Nagyatád Város Önkormányzata Képviselő-testülete Nagyatád Város Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptióját a 146/2004. (VIII. 28.) számú határozatával fogadta el. A koncepcióban foglaltak folyamatos megvalósítása érdekében az önkormányzat kiemelt szerepet tulajdonít a társadalmi együttműködés erősítésére, a közrend és közbiztonság, valamint a bűnmegelőzés területein jelentkező feladatok feltárására, a problémák – oktatási, nevelési intézmények, szociális ellátó rendszer, civil szervezetek közötti kapcsolattartás útján történő – megoldására, enyhítésére.

A program elsődlegesen az együttműködésre és megelőzésre helyezi a hangsúlyt, alapvető célja, hogy a bűnmegelőzésben és a bűnüldözésben részt vevők közötti célirányos tevékenységet elősegítse. A megfelelő együttműködést jelzi, hogy az önkormányzat a Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás tagjaként két évvel ezelőtt csatlakozott a „Korszerű Megelőzési Programhoz”(KOMP), mely a Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás, a Nagyatádi Rendőrkapitányság és a Somogy Megyei Igazságügyi Hivatal megállapodása által jöhetett létre. A háromoldalú együttműködés alapján megvalósuló program keretében mód nyílt arra, hogy különböző fórumokon korunk jellemző, de elkerülhető bűncselekményeire hívja fel a lakosság figyelmét.

A város bűnmegelőzési feladatainak ellátásában jelentős szerepet vállal a polgárőrség.

A Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ Gyermekjóléti Szolgálat prevenciós munkáját éves terv alapján végzi, melynek megfelelően folyamatosan szervez előadásokat, filmvetítéseket és egyéb szabadidős programokat a veszélyeztetett korosztályok számára. Évente nyári táborozás keretében is felhívta a figyelmet a prevenció szükségességére, az áldozattá válás elkerülésére. A gyermekjóléti szolgálat évente megszervezi a bűnmegelőzési fórumot, melyen az érintett szakemberek cserélhetnek tapasztalatot.

Az elmúlt évben is folytatódott a város valamennyi általános iskolájában a rendőrkapitányság által szervezett DADA program. Az Ady Endre Gimnázium is több bűnmegelőzéssel kapcsolatos előadást szervezett, melynek témái a korosztályhoz kapcsolódóan a vétőkorba lépés veszélyei, valamint a fiatakorú bűnözés megelőzése voltak.

A Rendőrkapitányság 6 esetben bűncselekmény megalapozott gyanúja miatt küldött jelzést. A jelzéseket követően a jegyzői gyámhatóság minden esetben lefolytatta az eljárást, melynek eredményeként a gyermek alapellátás vagy védelembe vétel mellett gondozásáról született döntés.

2010. évben a gyámhivatal 12 kiskorú ügyében kezdeményezett büntetőeljárást. 10 gyermek esetében kiskorú veszélyeztetése, 2 gyermek esetében pedig egyéb, a kiskorú sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt került sor a feljelentés megtételére.

Határozati javaslat:

A képviselő-testület Nagyatád Város Önkormányzatának 2010. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról készített beszámolót jóváhagyja.

Nagyatád, 2011. április 22.

Simonovics Józsefné

Dr. Nagy Vera

Az előterjesztés jogszabállyal nem ellentétes:

Dr. Kovács Ildikó
jegyző